

A Pécsi Ítéltábla a Zafiri és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt **I. rendű felperes neve** (címe) I. rendű, **II.rendű felperes neve** (címe) II. rendű, **III.rendű felperes neve** (címe) III. rendű, **IV.rendű felperes neve** (címe) IV. rendű és **V.rendű felperes neve** (címe) V. rendű felpereseknek - a Kocsis & Szénássy Ügyvédi Iroda által képviselt **I.rendű alperes neve** (címe) I. rendű, Kocsis & Szénássy Ügyvédi Iroda által képviselt **II.rendű alperes neve** (címe) II. rendű, a Dr. Orsós Ügyvédi Iroda által képviselt **III.rendű alperes neve** (címe) III. rendű, a Lemléné dr. Bitá Mónika ügyvéd által képviselt **IV.rendű alperes neve** (címe) IV. rendű, Lemléné dr. Bitá Mónika ügyvéd által képviselt **V.rendű alperes neve** (címe) V. rendű alperesek ellen szerzői jogsértés megállapítása iránt indított perében a ... Törvényszék 2018. december hó 5. napján kelt .../24. számú ítélete ellen a II.-V. rendű felperesek által 27., az I. rendű alperes által 26. előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatja, és az I. rendű alperessel szemben a keresetet teljes egészében elutasítja.

Mellőzi az I. rendű alperes perköltség megfizetésére kötelezését az alábbiak szerint:

- az elsőfokú ítélet rendelkező része 10. pontból 833.440 forint (nyolcszázharminháromezer-négyszáznegyven) forint megfizetésére kötelezést felperesek javára,
- 14. pontból 297.180 (kétszázkilencvenhétezer-száznyolcvan) forint megfizetésére kötelezést az I. rendű felperes javára,
- 15. pontból 270.000 (kétszázhetvenezer) forint megfizetésére kötelezést a felperesek javára.

Kötelezi az I.-V. rendű felpereseket, hogy fizessenek egyetemlegesen meg az I. rendű alperesnek 15 napon belül 1.511.436 (egymillió-ötszáztizenegyezer-négyszázharminchat) forint elsőfokú perköltséget.

A felperesek által fizetendő illetékre vonatkozó rendelkezést (elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező része 17. pontja szerinti 140.000 forint) megváltoztatja, és az I. rendű felperest - az állami adóhatóság felhívására - 168.000 (százhatvannyolcezer) forint, II.-V. rendű felpereseket egyetemleges kötelezettséggel 908.000 (kilencszáznyolcezer) forint illeték megfizetésére kötelezi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a II.-V. rendű felpereseket, hogy fizessenek meg egyetemlegesen, 15 napon belül az I. rendű alperesnek 425.268 (négy százhuszonöt ezer-kétszázhatvannyolc) forint, V. rendű alperesnek 31.000 (harmincegyezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az I. rendű felperes és III. rendű alperes 1995. szeptember hó 12. napján tervezési szerződést kötött a ... építendő „...” megnevezésű építmény alapozási, engedélyezési és kiviteli tervének elkészítésére. Az I. rendű felperes a szerződést teljesítette, a terveket az I. rendű felperes tagja és ügyvezetője, ... készítette el. A szakrális célú emlékhely megvalósítására nem került sor.

A tervezési szerződés 5. pontjában a III. rendű alperes tudomásul vette, hogy a szolgáltatandó dokumentációban foglaltak a tervező szellemi tulajdonát képezik, és ezért a megrendelő azokat csak a szerződésben meghatározott célra, egyszeri megvalósítása jogosult felhasználni azokat nyilvánosságra nem hozhatja, a dokumentáció ismételt felhasználására, sokszorosítására vagy harmadik személynek történő átadására, illetve átengedésére a megrendelőnek külön meg kell állapodnia a tervezővel.

... 2011. szeptember 27. napján elhalálozott, örökösei a II.-V. rendű felperesek.

A III. rendű alperes 2013. év tavaszán felvette a kapcsolatot az I. rendű alperessel, megmutatta a ... által készített terveket, és az I.-II. rendű alperes által tervezett kilátó, borturisztikai funkciójú épület beruházásához pénzügyi hozzájárulást ajánlott fel. A III. rendű alperes ezt követően az I. rendű alperessel megállapodást kötött, a III. rendű alperes engedélyt adott a terv felhasználására annak megváltoztatásával oly módon, hogy szakrális célú emlékhely helyett borturisztikai funkciójú épület épüljön meg, ... néven. A megállapodást kötő alperesek a terv felhasználására az I. rendű felperestől nem kértek engedélyt.

A beruházás építési engedélyezési tervdokumentációját a IV. rendű alperes ... tervének megváltoztatásával készítette el, tervezőként az V. rendű alperes járt el.

2014. szeptember hó 11. napján az I., II. rendű és III. rendű alperesek megállapodást írtak alá a beruházás (borturisztikai épület kialakítása a ...-hegyen) finanszírozásában való részvételükről.

Az építési engedély 2014. október 22. napján emelkedett jogerőre.

A ... Alapítvány 2015. április hó 24. napján felhívta az I., III. és V. rendű alperesek figyelmét arra, hogy a terv engedély nélküli átdolgozása szerzői jogot sért. Az építető ezt követően az építési engedélyezési tervdokumentációt és az építési engedélyt módosította, az építmény használatba vételét a ... Kormányhivatal ... Járási Hivatala 2015. szeptember hó 14. napján tudomásul vette.

Az I. rendű alperes polgármestere a ... 2014. januári számában az alábbi nyilatkozatot tette:

„Pályázatot adtunk be egy kilátó építésére a ... hegyen található boronaház melletti területen. Sikeres elbírálás esetén III. rendű alperes neve magánadomány is segíthet a ... által tervezett (a ...től kapott rajzok alapján) torony felépítésében, amely nagyszerű közösségi tér, később zárandokhely lehet. Az eredeti elképzeléseket kissé átrendezve, a ... V. rendű alperes neve készítette el a kivitelezési terveket.”

2014. augusztus hó 28 napján a ... online felületén tudósítás jelent meg arról, hogy az I. rendű alperes képviselő-testülete döntést hozott a II. rendű alperessel közösen megvalósítandó kilátó

megépítéséről. A tudósítás szerint „a 23 méter magas építmény kialakítása a térség turisztikai vonzerejét növeli többek között azzal is, hogy a ...-féle ... tervezőiroda készítette el a ... egyedülálló épület műszaki dokumentációját”.

A ... online felületén 2014. október hó 7. napján interjú jelent meg az I. rendű alperes polgármesterével, aki a kilátó tekintetében az alábbiak szerint nyilatkozott:

„A kilátó különlegessége, hogy a ...-féle tervezőiroda készítette a ... egyedülálló épület terveit”.

Az építési engedély módosítása ellenére a ... által készített terv és az V. rendű alperes által készített végleges (módosított építési, engedélyezési és kiviteli) tervek, illetve az azok alapján felépített épület között az egyéni, eredeti kifejezés szempontjából lényeges elemekben azonosság áll fel. Különösen az alaprajzban, a tömeg és homlokzat kialakításában, a belső terek méretezésében és egymáshoz való viszonyában, továbbá a földbe süllyesztett, felülről megállapított központi tér arányaiban és formájában. Lényegében azonos a torony kontúrja és tömege is, viszont ... tervétől az épület külső megjelenését, rendeltetésszerű használatát (célzott funkcióját) tekintve jelentősen eltér. Emiatt kellő szakértelemmel rendelkező személy (építész) számára a mű egy hibás, elrontott ... átdolgozásnak tűnik.

Felperesek módosított és pontosított keresetükben szerzői jog és személyhez fűződő jog megsértése miatt érvényesítettek igényt. A kereseti kérelmeket az elsőfokú bíróság .../66. számú ítéletében az alábbiak szerint foglalta össze:

I. számú kereset:

A II.-V. rendű felperesek kérték annak megállapítását - a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXI. törvény (Szt.) 94. § (1) bekezdés a) pontja alapján -, hogy az I., II., IV. és V. rendű alperesek megsértették, mint szerzőnek a mű egységéhez fűződő szerzői, személyhez fűződő jogát, továbbá a jogsértés miatt kérték, hogy a bíróság kötelezze

- az I., II., IV., V. rendű alperest a keresetlevélben megfogalmazott tartalmú, és ott megnevezett médiumokban megjelentetett nyilatkozat megtételére az Szt. 91. § (1) bekezdés c) pontja alapján,
- az I.-II. rendű alperest a beruházás jogsértő mivoltától való megfosztására az épület átalakításával (a tárgyalás berekesztése előtt ezt úgy módosították, hogy amennyiben a még nem 100%-os készültségi fokban lévő épületet az I.II. rendű alperesek jelenlegi állapotában meghagyják, annak átalakítását a II. rendű alperes anyagi helyzetére tekintettel nem kérik (az Szt. 84. § (1) bekezdés f) pontja alapján),
- az I. rendű alperest 4.000.000 Ft, a III. rendű alperest 2.000.000 Ft, a IV. rendű alperest 1 millió Ft, az V. rendű alperest 1.000.000 Ft sérelemdíj megfizetésére az Szt. 94. § (2) bekezdése alapján.

II. számú kereset:

Az I. rendű felperes kérte annak megállapítását, hogy

- az I. rendű alperes a tervek jogosulatlan felhasználásával, jogosulatlan átdolgozásával,
- a II. rendű alperes a tervek jogosulatlan felhasználásával, jogosulatlan átdolgozásával,
- a III. rendű alperes a tervek felhasználásának jogosulatlan engedélyezésével vagy átruházásával,
- a IV. rendű alperes a tervek jogosulatlan felhasználásával, jogosulatlan átdolgozásával,
- V. rendű alperes a tervek jogosulatlan felhasználásával, jogosulatlan átdolgozásával megsértette az I. rendű felperes szerzői jogait,

Továbbá a jogsértés miatt kérték, hogy a bíróság kötelezze

- az alpereseket a keresetlevélben foglaltak tartalmú és az ott megnevezett médiumokban megjelentetett nyilatkozatok megtételére (Szjt.94. § (1) bekezdés c) pont),
- az I.-II. rendű alperest a beruházás jogsértő mivoltától való megfosztására az épület átalakításával (a tárgyalás berekesztése előtt ezt úgy módosították, hogy amennyiben a még nem 100%-os készültségi fokban lévő épületet az I.-II. rendű alperesek jelenlegi állapotában meghagyják, annak átalakítását a II. rendű alperes anyagi helyzetére tekintettel nem kéri) az Szjt. 94. § (1) bekezdés f) pontja alapján,
- az I. rendű alperes 1 millió Ft sérelemdíj megfizetésére.

III. számú kereset:

A II.-V. rendű felperesek kérték annak megállapítását, hogy az I. rendű alperes a ... 2014. januári számában, valamint ... on-line felületén 2014. október hó 7. napján megjelent nyilatkozataival megsértette ... jó hírnévhez fűződő személyiségi jogát, vagy a II.-V. rendű felperesek kegyeleti jogát, vagy a II.-V. rendű felperesek jó hírnévhez fűződő személyiségi jogát, továbbá kérték, hogy a jogsértés miatt a bíróság kötelezze az I. rendű alperest 1.000.000 Ft sérelemdíj megfizetésére (Ptk. 2-51. § (1) bekezdés a) pont, 2:52. §).

IV. számú kereset:

Az I. rendű felperes kérte annak megállapítását, hogy az I. rendű alperes a ... 2014. januári számában, valamint ... on-line felületén 2014. október hó 7. napján megjelent nyilatkozataival megsértette az I. rendű felperes jó hírnévhez fűződő személyiségi jogát, és kérte, hogy a jogsértés miatt a bíróság kötelezze az I. rendű alperest 1 millió Ft sérelemdíj megfizetésére (Ptk.2:51. § (1) bekezdés a) pont, 2:52. §).

A felperesek mindezekén túl az Szjt. 94. § (10) bekezdés alkalmazásával kérték a határozat jogsértő alperesek költségére történő nyilvánosságra hozatalát.

Az alperesek érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság .../5. számú ítéletével az I. számú keresetet elutasította a II.-V. rendű felperesek keresetösségi jogának hiánya miatt. Megállapította, hogy ... szerzői személyhez fűződő jogainak megsértéséből eredő igényt a ... Alapítvány érvényesíthet az Alapítvány alapító okiratára és az örökösökkel kötött megállapodásra figyelemmel az Szjt. 14. §-a és 106. § (1) bekezdése alapján.

A II. számú kereseti kérelemnek részben helyt adva megállapította, hogy a III. rendű alperes a ... által készített terv felhasználására adott jogosulatlan engedéllyel megsértette az I. rendű felperes szerzői vagyoni jogait, kötelezte a III. rendű alperest, hogy az I. rendű felperestől magánlevében kérjen elnézést. A II. számú keresetet ezt meghaladóan elutasította.

A III. és IV. számú kereseteknek helyt adott, megállapította, hogy az I. rendű alperes a 2014. január és október 7. között a ... és a ... online médiumokban tett nyilatkozatokkal megsértette az I. rendű felperes jó hírnévét, továbbá a II.-V. rendű felperesek kegyeleti jogát, kötelezte az I. rendű alperest az I. rendű felperes javára 1.000.000 Ft, a II.-V. rendű felperesek, mint egyetemleges jogosultak javára 1.000.000 Ft sérelemdíj megfizetésére. A felpereseknek azt a kérelmét, hogy a bíróság

rendelje el a határozatnak a jogsértő költségére történő nyilvánosságra hozatalát, elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperesek és az I. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést.

A másodfokú bíróság .../5/I. számú végzésében megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének

- a III. rendű alperessel szembeni keresetnek helyt adó,
- a III. rendű alperessel szembeni keresetet elutasító,
- a III. rendű alperes illeték és perköltség fizetése kötelező,
- az I. rendű felperesnek a IV., V. rendű alperesekkel szembeni keresetét elutasító,
- az I. rendű felperest a IV., V. rendű alperes javára perköltség fizetése kötelező rendelkezései 2017. szeptember 20. napján jogerőre emelkedtek.

Az elsőfokú bíróság ítéletének részjogerőre emelkedése folytán a fellebbezésre tekintettel a másodfokú felülbírálat tárgyát az elsőfokú bíróság ítéletének

- a II.-V. rendű felperesek 1. számú keresete részbeni- az I., II., IV. és V. rendű alperesekkel szemben ... szerző személyhez fűződő joga, a mű egységéhez fűződő jog megsértése miatt előterjesztett-elutasító rendelkezése,
- az I. rendű felperes - az I.-II. rendű alperesekkel szemben az I. rendű felperes szerzői vagyoni jogainak megsértése miatt előterjesztett- II. számú keresetét elutasító rendelkezése,
- az I. rendű felperesnek és II.-V. rendű felpereseknek az I. rendű alperessel szemben jó hírnév, kegyeleti jog megsértése miatt előterjesztett III. és IV. számú keresetének helyt adó rendelkezése képezte.

A másodfokú bíróság .../5. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében - ebben a keretben a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül - hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

Az I. számú kereset tekintetében megállapította, hogy a II.-V. rendű felperesek a .../3. számú hagyatékátadó végzés alapján a szerzői vagyoni jogok örökösei, ezért ... szerzői személyhez fűződő joga megsértése miatt az Szjt. 14. § (1) bekezdése szerint felléphetnek, így a megismételt eljárás során az elsőfokú bíróságnak az I. számú keresetet érdemben kell elbírálnia.

A II. sz. kereset elutasított része tekintetében a hatályon kívül helyezés az indokolási kötelezettség elmulasztása miatt volt szükséges, a másodfokú bíróság iránymutatása szerint a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak a II. számú kereset elutasított része tekintetében tényállást kell megállapítani, és a megállapított tényállásból levont jogi következtetéseit indokolnia kell, kitérve a felek általa elfogadott, illetve elvetett jogi álláspontjára, valamint az Szjt. 16. és 17. §-ának értelmezésére is.

A III. sz. keresetnek helyt adó döntés körében sem találta érdemben felülbírálnak a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét, mivel az I.-II. rendű alperesek keresetváltoztatás elutasítása iránt előterjesztett kérelmének elutasítását az elsőfokú bíróság nem indokolta a Pp. 114. §-a szerint. Kiemelte a másodfokú bíróság, hogy a peradatok alapján az sem egyértelmű, hogy a II.-V. rendű felperesek milyen igényt érvényesítenek az I. rendű alperessel szemben, a módosított keresetük valójában milyen tartalmú megállapításra irányul. A megismételt eljárás során ezért az elsőfokú bíróságnak a III. számú kereset körében elsődlegesen tisztáznia kell a másodfokú bíróság iránymutatása szerint, hogy a II.-V. rendű felperesek keresetükben az I. rendű alperessel szemben pontosan milyen tartalmú megállapítást kérnek a bíróságtól, ... jó hírnévhez fűződő személyiségi joga megsértésének megállapítását, és/vagy kegyeleti joguk megsértésének megállapítását, és/vagy

saját jóhírnevük megsértésének megállapítását kérik-e. A pontosított kereset alapján kell az elsőfokú bíróságnak állást foglalnia abban a kérdésben, hogy a keresetváltoztatás a Pp. 146/A. § rendelkezéseibe ütközik-e.

A IV. számú kereset tekintetében a másodfokú bíróság kiemelte, hogy a II.-V. rendű felperesek I. rendű alperessel szembeni személyiségi jogsértésre alapított IV. számú keresete nem választható el az I. rendű felperesnek az I. rendű alperessel szembeni személyiségi jogsértésre alapított keresetétől az azonos tényállás miatt, a hatályon kívül helyezés folytán ezért az elsőfokú bíróságnak ismételtén döntenie kell a IV. sz. keresetről is.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak a fellebbezéssel támadott ítéletben foglalt részletezés szerint az alábbi kereseti kérelmekről kellett döntenie:

I. számú kereset:

A II.-V. rendű felperesek kérték annak megállapítását, az Szjt. 94. § (1) bekezdés a) pontja alapján, hogy az I., II., IV. és V. rendű alperesek megsértették ... mű egységéhez fűződő szerzői jogát.

Kérték, hogy

- a bíróság kötelezze az alpereseket a keresetlevélben megfogalmazott tartalmú és ott megjelölt médiumokban nyilatkozat megtételére (Szjt. 90. § (1) bekezdés c) pontja),
- kötelezze az I. rendű és II. rendű alpereseket arra, hogy a felépítményen már ne változtassanak, ahhoz ne tegyenek hozzá további, általuk kifogásolt jegyeket (Szjt. 94. § (1) bekezdés f) pontja),
- kötelezze az I. rendű alperest 4.000.000 Ft, a IV. rendű alperest 1.000.000 Ft, az V. rendű alperest 1.000.000 Ft sérelemdíj megfizetésére (Szjt. 94. § (2) bekezdés).

II. számú kereset:

Az I. rendű felperes kérte annak megállapítását az Szjt. 94. § (1) bekezdés a) pontja alapján, hogy az I. rendű és II. rendű alperesek jogosulatlanul használták fel ... terveit, és ezzel megsértették az I. rendű felperes szerzői vagyoni jogait.

Kérték, hogy a bíróság

- kötelezze az alpereseket a keresetlevélben megfogalmazott tartalmú és ott megjelölt médiumokban nyilatkozat megtételére (Szjt. 94. § (1) bekezdés c) pontja),
- kötelezze az I. és II. rendű alpereseket arra, hogy a felépítményen már nem változtassanak, ahhoz ne tegyenek hozzá további, általuk kifogásolt jegyeket (Szjt. 94. § (1) bekezdés f) pontja),
- kötelezze az I. rendű alperest 1.000.000 Ft sérelemdíj megfizetésére (Szjt. 94. § (2) bekezdés).

III. számú kereset:

A II.-V. rendű felperesek kérték annak megállapítását, hogy az I. rendű alperes a beruházás előkészítése és a keresetlevélben foglalt médiamegjelenések során a történő hivatkozással megsértette ... jó hírnévhez fűző személyiségi jogát (Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pont). Kérték, hogy a bíróság a jó hírnév megsértése miatt kötelezze az I. rendű alperest 1.000.000 Ft sérelemdíj megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a felperesek által kegyeleti joguk megsértésére hivatkozással

előterjesztett keresetváltogatást a Pp. 146/A. § (6) bekezdése alkalmazásával elutasította.

IV. számú kereset:

Az I. rendű felperes kérte annak megállapítását, hogy az I. rendű alperes a médiamegjelenések során megsértette az I. rendű felperes jó hírnévhez fűződő személyiségi jogát (Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pontja). Kérték, hogy a bíróság a jó hírnév megsértése miatt kötelezze az I. rendű alperest 1.000.000 Ft sérelemdíj megfizetésére.

A felperesek további kérelemként kérték, hogy a bíróság az Szjt. 94. § (10) bekezdése alapján rendelje el a határozat jogsértő költségére történő nyilvánosságra hozatalát.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével az I.,II.,III.,IV. számú kereseteket az alábbiak szerint bírálta el:

I. számú kereset:

Megállapította, hogy az I. rendű, II. rendű és IV. rendű alperesek a helyrajzi számú ingatlanon megvalósított „turisztikai fejlesztés ... - borturisztikai célú épület kilátótoronnyal és támfallal” beruházás során megsértették tervének egységéhez fűződő szerzői személyes jogát. (rendelkező rész 1. pont).

Kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a II., III., IV. és V. rendű felpereseknek, mint egyetemleges jogosultak 4.000.000 Ft sérelemdíjat (rendelkező rész 6. pont).

Kötelezte a IV. rendű alperest, hogy fizessen meg a II., III., IV. és V. rendű felpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 1.000.000 Ft sérelemdíjat (rendelkező rész 8. pont).

Az V. rendű alperessel szemben az I. számú keresetet elutasította.

Ítélete indokolásában az I. számú kereseti kérelemmel összefüggésben kifejtette, hogy a ... véleménye alapján a megváltoztatott terv - mivel az annak alapján megvalósult épület kellő szakértelemmel rendelkező személy számára egy hibás, elrontott ... átdolgozásnak tűnik - sérelmes az Szjt. 13. §-a alapján a szerző hírnevére. Kiemelte, hogy az I., II., IV. rendű alperesek a jogsértés útján létrejött mű megvalósításában részt vettek, az I. rendű alperes a beruházás előkészítésében, pénzügyi finanszírozásában, a II. rendű alperessel közös lebonyolításban vett részt, míg az építető a II. rendű alperes volt, tervező pedig a IV. rendű alperes. A megítélt sérelemdíj körében kiemelte, hogy szakrális építmény helyett turisztikai, bevételszerző funkciójú épület létesült, amely a környező települések, így az I. rendű alperes vagyongyarapodását is elősegíti, az épület látogatottsága ... nevéhez kötődik, de oly módon, hogy külseje és funkciója az általa készített tervtől eltér, és hozzáértő szemében egy hibás, elrontott átdolgozás képzetét kelti.

Az V. rendű alperessel szembeni kereset elutasítása körében kifejtette, hogy a régi Ptk. 350. § (3) bekezdése alapján az V. rendű alperes mint ügyvezető magatartásáért a IV. rendű alperesnek kell helytállnia.

II. számú kereset:

Megállapította az elsőfokú bíróság, hogy az I. és II. rendű alperesek a helyrajzi számú ingatlanon megvalósított "turisztikai fejlesztés ... - borturisztikai célú épület kilátótorony és támfallal" beruházás során " "építészeti tervének jogosulatlan felhasználásával megsértették az I. rendű felperes mű felhasználásának, átdolgozásának engedélyezéséhez fűződő szerzői vagyoni jogát

(rendelkező rész 2. pont). Kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg az I. rendű felperesnek 2.000.000 Ft sérelemdíjat (rendelkező rész 7. pont), melyből a II. számú keresetnek megfelelő marasztalás 1 millió forint, míg további 1.000.000 forint a IV. számú kereseten alapul.

Az indokolásban a II. számú kereset tekintetében kifejtette, hogy I. rendű felperest az Szjt. 14. § (1) bekezdése alkalmazásával, az I. rendű felperes és III. rendű alperes között létrejött tervezési szerződés alapján az ügyvezetője, tagja - ... - által készített tervek felhasználása engedélyezésének joga illette meg. Megállapította, hogy az I.- II. rendű alperesek- a beruházás tevékeny résztvevői- a terv felhasználására, átdolgozására nem kértek engedélyt, magatartásuk az Szjt. 16. § (1) bekezdés, 17. § f) pontjába ütközik.

A II. számú kereset alapján megítélt 1.000.000 forint sérelemdíj tekintetében utalt arra, hogy annak összege nem volt eltúlzott, az arányos a jogsértés súlyával, e körben nem vehető figyelembe a végrehajtott tervmódosítás, hiszen az a jogsértés megszüntetésére nem volt alkalmas.

Az I. és II. számú kereset alapján a bíróság eltiltotta az I.-II. rendű alpereseket a ... helyrajzi számú ingatlanon megvalósított „turisztikai fejlesztés ... - borturisztikai célú épület kilátótoronnyal és támfallal” beruházás során felépített építményen ... és az I. rendű felperes szerzői jogait sértő további építészeti elemek elhelyezésétől. Kötelezte az I., II. és IV. alpereseket, hogy a ..., a ... és a ... online felületeken a 2014. augusztus 28-i, 2014. szeptember 24-i és 2014. október 7-i megjelenésekkel azonos formátumban, betűtípussal és betűmérettel, de legalább egy hasáb terjedelemben jelentessék meg az ítélet rendelkező részébe foglalt nyilatkozatot (rendelkező rész 3. 4. pontok).

III. számú kereset:

A III. sz. keresetet az elsőfokú bíróság elutasította hivatkozással arra, hogy a Ptk. a meghalt személy emlékének megsértése miatt ad lehetőséget igényérvényesítésre a kegyeleti jogosult részére, az ilyen jogvitában a Ptk. 2:50. § (1) bekezdése az irányadó. Utalt arra, hogy a természetes személy jogképessége halálával megszűnik, a nem létező személynek pedig jogai, így személyiségi jogai nem lehetnek. Álláspontja szerint a kereset elutasítása nem azt jelenti, hogy a bíróság jogcímhez kötöttséget alkalmazott, hanem a kereseti kérelemhez volt kötve: olyan jog megsértését nem állapíthatta meg (illetve olyan jog megsértése miatt jogkövetkezményeket nem alkalmazhatott), amelyre a II. rendű - V. rendű felperesek keresete nem terjedt ki.

IV. számú kereset:

Megállapította, hogy az I. rendű alperes a polgármestere által tett, a ... 2014. januári számában és a ... online felületen 2014. október hó 7. napján megjelent nyilatkozatokkal megsértette az I. rendű felperes jóhírnevét (rendelkező rész 5. pont), és a rendelkező rész 7. pontjában megítélt 2.000.000 forint sérelemdíjból 1.000.000 forint megfizetésére erre tekintettel kötelezte az I. rendű alperest.

A IV. számú keresetet ezt meghaladóan elutasította:

Az ítélet indokolásában a IV. számú kereset tekintetében kiemelte, hogy a jó hírnévhez való jog a jogi személyt is megilleti, az I. rendű alperes korábbi polgármestere által tett nyilatkozatok - a felhasználási engedély hiányának elhallgatása miatt - sértik az I. rendű felperes jó hírnevét. Utalt arra, hogy az I. rendű felperes személye a nyilatkozatokból beazonosítható, azonban a megváltoztatott (átdolgozott) terv révén felépített épület úgy mutat azonosságot az egyéni- eredeti

kifejezés szempontjából lényeges elemekben a ...-tervvel, hogy az egy kellő szakértelemmel rendelkező személy számára hibás, elrontott átdolgozásnak tűnik.

A IV. számú kereset alapján megítélt 1.000.000 forint sérelem díj összegét a Ptk. 2:52. § (3) bekezdése alapján állapította meg, e körben utalt arra, hogy a megítélt sérelemdíjnak alkalmasnak kell lennie a reparációs funkció betöltésére.

Az elutasított IV. számú kereseti rész tekintetében kifejtette, hogy a határozat jogsértő költségére való nyilvánosságra hozatalát nem rendelte el, az Szjt. 94. § (10) bekezdése szerint a nyilvánosságra hozatal elrendelése csak lehetőség a bíróság számára, amely joghátrány alkalmazásánál az arányosság követelményét kell szem előtt tartani. Megítélése szerint a rendelkező részben foglalt nyilatkozat formájában való elégtételadás elegendő a reparációs (és emellett a szükséges preventív) cél elérésre, az országos napilapban, vagy az interneten történő nyilvánosságra hozatal az alperesekkel szemben túlzott joghátrány lett volna.

A perköltségről pervesztesség, pernyertesség aránya alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a II.-V. rendű felperesek és az I. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést, a IV., V. rendű alperesek csatlakozó fellebbezést terjesztettek elő.

A II.- V. rendű felperesek fellebbezésükben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, az V. rendű alperesnek az I. sz. kereset szerinti marasztalását kérték.

Kiemelték, hogy az engedélyezési tervek elkészítésére az I. rendű alperes adott megbízást szóban az V. rendű alperesnek 2014 januárját megelőzően, a kiviteli tervdokumentáció elkészítésével pedig a 2015. május 20. napján kelt, írásba foglalt szerződéssel az I. rendű alperes egyszemélyes gazdasági társasága bízta meg a IV. rendű alperest. Kifejtették, hogy az engedélyezési terv elkészítésére az I. rendű alperes és IV. rendű alperes között nem jött létre szerződés, az V. rendű alperes maga is elismerte, hogy a szerződéses kötelmet saját személyében maga vállalta. Utaltak arra, hogy az I. és V. rendű alperes közötti tervezési megbízási szerződés az írásbeliség hiánya miatt az Szjt. 45. § (1) bekezdése alapján alakilag érvénytelen, de az V. rendű alperes a szerződést teljesítette, az I. rendű alperes pedig a teljesítést elfogadta. Hangsúlyozták, hogy az V. rendű alperes a saját nevében eljárva követett el szerzői jogsértést, illetve, ha a IV. rendű alperes nevében vállalt volna jogosulatlanul kötelezettséget, ezért a Ptk. 350. § (3) bekezdése alapján közvetlenül kell helytállnia.

Az I. rendű alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, és a vele szemben előterjesztett kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra, újabb határozat hozatalára utasítását kérte az alább részletezettek szerint:

I. számú kereset:

Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét megsértve nem fejtette ki, hogy az I. rendű alperes milyen magatartásával sértette meg ... építészeti tervének egységéhez fűződő szerzői személyes jogát. Hangsúlyozta, hogy a mű nem a II. rendű alperessel közös beruházásban valósult meg, az érintett ingatlan a II. rendű alperes tulajdona, a II. rendű alperes nyújtotta be az ... pályázatot, folytatta le az építési engedélyezési, használatbavételi eljárást, a II. rendű alperes kötötte meg az ... Kft.-vel a tervezési, kivitelezési szerződéseket és átvette az építményt, az I. rendű alperes kizárólag pénzügyi támogatást nyújtott. Kiemelte, hogy semmiféle tevőleges szerepe nem volt

abban, hogy a III. rendű alperestől a tervek a IV. és V. rendű alperesekhez kerüljenek, magatartása nem minősíthető az Szjt. 16. és 17. §-a szerinti felhasználásnak. Álláspontja szerint azzal, hogy a projekt megvalósulását pénzügyileg támogatta, szerzői jogsértést nem követett el. Hivatkozott arra, hogy felperesek a sérelemdíj körében releváns tényt nem bizonyítottak.

II. számú kereset:

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság annak ellenére, hogy a szerzői vagyoni jogi jogsérelem miatti sérelemdíj megfizetésére, a jogsértés abbahagyására kötelezés, további jogsértéstől eltiltás iránti kereset tárgyában a pert .../17. számú végzésével megszüntette, ítéletében ugyanezen kereset alapján kötelezte az I. rendű alperest sérelemdíj megfizetésére, és tiltotta meg további építészeti elemek elhelyezését. Kifejtette, hogy I. rendű felperesnek a szerzői vagyoni jogokkal kapcsolatban nincs keresetösségi joga, az igény érvényesítésére a II.-V. rendű felperesek lettek volna jogosultak. Hangsúlyozta, hogy az 1969. évi III. törvény (rég. Szjt.) 14. § (1) bekezdése alapján az I. rendű felperes nem bizonyította, hogy ... munkaviszonyban állt az I. rendű felperesnél, és ezért a vagyoni jogok jogosultja, vagy egyéb jogviszony alapján vált a vagyoni jogok jogosultjává. Álláspontja szerint önmagában az I. rendű felperes és a III. rendű alperes között létrejött Tervezési szerződés 5. pontja ... vagyoni jogainak átruházását nem igazolja, figyelemmel a régi Szjt. 44. § (1) bekezdésében foglaltakra is. Utalt arra, hogy ... I. rendű felperesnél fennálló tagsági jogviszonya nem jelenti azt, hogy a társaság tevékenységében ténylegesen közreműködött, és a közreműködés eredményeként létrehozott műhöz kapcsolódó szerzői vagyoni jogait a társaságra kívánta átruházni. Megjegyezte, hogy ... és az I. rendű felperes közötti ilyen tartalmú szerződés az 1988. évi Gt. 141. § (2) bekezdés m) pontja alapján a taggyűlés jóváhagyását, ... mellékszolgáltatása pedig a 119. § (1) bekezdése szerint ennek társasági szerződésben rögzítését igényelte volna. Kiemelte, hogy a ... Ítélet tábla hatályaon kívül helyező végzésében kifejtettek szerint a szerzői vagyoni jogok örökösei a II.- V. rendű felperesek.

IV. számú kereset:

Hivatkozott arra, hogy az I. rendű felperes jó hírnevét nem sértette meg, az I. rendű alperes polgármestere annak tudatában tette a 2014. januári és 2014. október 7-i nyilatkozatot, hogy a III. rendű alperes felhasználási joggal rendelkezik, nem nyilatkozhatott arról, hogy a felhasználási engedély hiányzik. Kiemelte, hogy objektíve valótlan tényállítás akkor eredményez jogsértést, ha az érintett társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolja, az I. rendű felperes azonban ezt nem bizonyította, és nem igazolt releváns körülményt a sérelemdíj jogalapja, mértéke tekintetében sem. Álláspontja szerint a cikkekben szereplő állítások nem sértőek, nem dehonosztálóak.

Sérelmezte, hogy a permegszüntetéssel érintett keresetrész tekintetében az elsőfokú bíróság perköltség-igényéről nem döntött, nem vette figyelembe a felperesek részbeni pervesztességét, ugyanakkor a megszüntetett keresetrészt (1.000.000 Ft összegű sérelemdíj) is figyelembe vette a perköltség megállapításánál. Álláspontja szerint a megismételt eljárásban megállapított perköltség eltúlzott, és mivel szakértői bizonyítás nélkül eldönthető lett volna a jogvita, megalapozatlan a szakértői díj alperesekre terhelése. Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság hatályaon kívül helyező végzésében megállapított 311.840 Ft-ról az elsőfokú bíróság nem rendelkezett, nem kötelezte ezen összeg megfizetésére a felpereseket az I. rendű alperes javára. Hivatkozott arra is, hogy a szerzői jogi jogosulatlan felhasználás és jogkövetkezmények iránt előterjesztett keresetre a tárgyi illetékfeljegyzési jog kedvezménye nem vonatkozik, a bíróságnak a felperest hiánypótlásra, illeték

lerovására kellett volna felhívnia, ennek hiányában pedig a Pp. 95. § (3) bekezdése szerint elutasításnak lett volna helye.

A IV. és V. rendű alperesek csatlakozó fellebbezésükben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a II- V. rendű felperesek IV. és V. rendű alperesekkel szemben előterjesztett keresetének teljes egészében történő elutasítását kérték, csatlakozó fellebbezésüket azonban a másodfokú tárgyaláson visszavonták, az abban foglaltakat fellebbezési ellenkérelemnek kérték tekinteni, kiemelték, hogy az I. számú kereset V. rendű alperessel szembeni elutasítása a IV. rendű alperes felelősségének megállapításán alapul. Álláspontjuk szerint a ... szakértői véleményével szemben a megvalósult építmény a ...-féle tervtől teljesen eltérő, meghatározó formai, funkcionális elemekkel rendelkezik, egyedi szellemi alkotás, ezért szerzői jogsértés nem történt. Hangsúlyozták, hogy az engedélyezési, valamint a kivitelezési tervet, mint szerzői jogot megillető dokumentációt a IV. rendű alperes készítette, az V. rendű alperes, mint magánszemély ilyen tevékenységet nem vállalt, a perrel érintett időszakban egyéni vállalkozói jogosultsága sem volt.

A felperesek az I. rendű alperes fellebbezésével érintett részben fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérték.

A felperesek fellebbezése alaptalan, az I. rendű alperes fellebbezése megalapozott.

A másodfokú bíróság .../10. számú végzésében megállapította, hogy az I. számú kereseti kérelemből a II. rendű alperessel szembeni keresetnek helyt adó rendelkezés, a II. számú kereseti kérelemből szintén a II. rendű alperessel szembeni keresetnek helyt adó ítéleti rendelkezés és a III. számú keresetet elutasító ítéleti rendelkezés, valamint a IV. rendű alperessel szembeni keresetnek helyt adó ítéleti rendelkezés jogerőre emelkedett.

Az elsőfokú bíróság ítéletének rész jogerőre emelkedése folytán - a fellebbezésekre tekintettel - a másodfokú felülbírálat tárgyát az elsőfokú bíróság ítéletének:

I. a II.-V. rendű felperesek I. számú keresetének I. rendű alperessel szemben helyt adó rendelkezése és az V. rendű alperessel szemben elutasító rendelkezése,

II. az I. rendű felperes II. számú keresetének az I. rendű alperessel szemben helyt adó rendelkezése,

III. az I. rendű felperes IV. számú keresetének az I. rendű alperessel szemben helyt adó rendelkezése képezte.

I.

Nem ért egyet a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban, hogy az I. rendű alperes megsértette tervének egységéhez fűződő szerzői személyes jogát azzal, hogy részt vett a beruházás előkészítésében és annak részbeni finanszírozásában.

Az Szjt. 13. §-a értelmében a szerző személyhez fűződő jogát a mű eltorzítása, megcsonkítása sérti, vagy pedig olyan megváltoztatása, illetve a művel kapcsolatos más olyan visszaélés, amely a szerző becsületére, hírnevére sérelmes. A mű egységének védelme az alkotás fizikai egészének és szellemi egységének, mondanivalójának sérthetetlenségére vonatkozik, (Nagykommentár a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvényhez) Az építészeti alkotás vagy műszaki létesítmény tervének a szerző hozzájárulása nélkül történő olyan megváltoztatása minősül jogosulatlan megváltoztatásnak, amely a külső megjelenést vagy a rendeltetésszerű használatot befolyásolja. (67.§). Az Szjt. 13. és 67. §-a alapján a szerző személyhez fűződő joga jogosulatlan beavatkozás, megváltoztatása folytán sérül, a jogsértést pedig az követi el, akinek aktív magatartása közvetlenül kihat az alkotás fizikai

egységére, szellemi egységére. Az a magatartás, hogy I. rendű alperesnek a ... beruházás előtt a III. rendű alperes a tervet megmutatta, és I. rendű alperes a beruházást pénzügyileg finanszírozta, nem valósítja meg az Szjt. 13. §-ának törvényi tényállását, ezért az I. rendű alperessel szemben a II.-V. rendű felperesek I. számú keresetét el kellett utasítani.

Az V. rendű alperessel szembeni I. számú keresetre vonatkozóan az elsőfokú bíróság helyes döntést hozott, helyesen állapította meg, hogy az V. rendű alperes mint IV. rendű alperesi ügyvezető magatartásáért a IV. rendű alperesnek kell helytállnia. Az V. rendű alperes a tervezés során nem önállóan, hanem a IV. rendű alperes képviselőjében járt el. Nem mond ellent ennek a 35. számú jegyzőkönyvben tett személyes nyilatkozata, mely szerint az engedélyezési tervet "maga vállalta" elkészíteni. E körben értékelte a másodfokú bíróság, hogy a 6/A/2 szám alatt csatolt építési engedély a IV.-V. rendű alperest tünteti fel tervezőként, továbbá azt, hogy a 8. szám alatt csatolt, alá nem írt, az engedélyezési tervre vonatkozó szerződés tervezetben a IV. rendű alperes volt a tervező, 2013. október 4. napján a IV. rendű alperes nevében adott ajánlatot az V. rendű alperes az építési engedélyezési terv elkészítésére. Ezen tények alapján az építési engedélyezési és kivitelezési terv elkészítője egyaránt a IV. rendű alperes volt, a IV. rendű alperes kötött tervezési szerződést, a szerződés alapján a terv elkészítésével okozott jogsértéseként is a IV. rendű alperes köteles helytállni.

Az V. rendű alperes felelősségét I. rendű felperes által hivatkozott Ptk.350.§ (3) bekezdése sem alapozza meg. A jogi személy vezető tisztségviselőjének felelősségéről - a perbeli jogvita elbírálására még irányadó - Gt.30.§ (2) bekezdése rendelkezik, mely szerint a vezető tisztségviselő e jogkörében okozott károkért a társaság felel, nem maga a vezető tisztségviselő.

II.

Tévesen hivatkozott az I. rendű alperes arra, hogy az I. rendű felperesnek nincs keresetösségi joga, a terv jogosulatlan felhasználása miatt a szerzői vagyoni jog érvényesítésére nem jogosult. A II.-V. rendű felperesek a hatályon kívül helyező végzésben foglaltak szerint a szerzői vagyoni jogok örökösei a művész Szjt. hatálya alá tartozó alkotásainak teljessége tekintetében, ezért léphetnek fel a szerző személyhez fűződő joga védelmében. Abban az esetben azonban, ha az adott alkotáshoz fűződő vagyoni jogokat a szerző még életében átruházta, az átruházott szerzői jog nem része a hagyatékának. A III. rendű alperes és I. rendű felperes között 1990. szeptember hó 12. napján létrejött tervezési szerződés alapján pedig egyértelmű volt a szerző akarata. ... egyrészt mint az I. rendű felperes képviselője aláírta a szerződést, másrészt mint szerző az aláírással kifejezésre juttatta azt a szándékát, akaratát, hogy a felhasználás joga, a szerzői vagyoni jogok az I. rendű felperest illetik meg. A szerződés 5. pontja nem értelmezhető másként, mint hogy ... a szerzői vagyoni jogokat az I. rendű felperes átruházta, a felhasználás joga az I. rendű felperest illeti meg, ezért keresetösségi joga a szerzői vagyoni jogok érvényesítésére fennáll.

Nem ért azonban egyet a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban, hogy az I. rendű alperes a terv jogosulatlan felhasználásával megsértette az I. rendű felperes mű felhasználásának, átdolgozásának engedélyezéséhez fűződő szerzői vagyoni jogát, mivel a beruházás tevékeny résztvevője volt.

Az Szjt. 17.§-a példálózó felsorolással nevesít lehetséges felhasználási módokat, az I. rendű felperes pedig arra hivatkozott, hogy az I. rendű alperes az Szjt. 17.§ f) pontja és 29.§-a szerint a mű jogosulatlan átdolgozásával sértette meg szerzői vagyoni jogait. Az Szjt. 17.§-a szerint a mű felhasználásának minősül különösen az átdolgozás (29.§) Átdolgozás az Szjt. 29.§-a értelmében a mű fordítása, színpadi, zenei feldolgozása, filmre való átdolgozása, és minden más olyan

megváltoztatása, amelynek eredményeképpen az eredeti műből származó más mű jön létre. Az átdolgozás olyan tevékenység, amelynek következménye más eredeti, egyéni alkotás (BDT2006. 1300.). Építési terv esetében a tervező az, akinek tevékenysége eredményeként más egyéni alkotás keletkezhet, a tervező az, aki az átdolgozást megvalósíthatja. Semmiképpen sem minősülhet átdolgozásnak az I. rendű alperesnek az a magatartása, hogy a terv alapján létrejövő beruházáshoz anyagilag hozzájárult, ezért az I. rendű felperes I. rendű alperessel szembeni keresetét a II. számú kereset tekintetében is el kellett utasítani.

Részben alappal hivatkozott azonban az I. rendű alperes arra, hogy az elsőfokú bíróság a II. sz. keresetnek tekintett olyan kérelmet, amely permegszüntetés folytán már nem volt a per tárgya. Utal a másodfokú bíróság arra, hogy a hatályon kívül helyezés folytán a másodfokú bíróság ezt a másodfokú eljárásban korábban nem vizsgálta, a hatályon kívül helyező végzésben azt emelte ki, hogy az elsőfokú bíróság a kereseti kérelmeket miként foglalta össze.

A felperesek a 2015. szeptember 4. napján előterjesztett keresetükben kérték, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az I. rendű alperes a terv engedély nélküli felhasználásával, (Jogosulatlan felhasználás, jogosulatlan átdolgozás és a mű egységéhez fűződő jog megsértése) megsértette ... szerzői jogait és az I. rendű felperes szerzői jogait (jogosulatlan felhasználás), és I. rendű alperest a jogsértés abbahagyására, a folytatástól eltiltásra, elégtétel adására, a jogsértő helyzet megszüntetésére, továbbá ... szerzői jogainak megsértése miatt II-V. rendű felperesek javára 4.000.000 Ft, a vagyoni jogok megsértése miatt I. rendű felperes javára 1.000.000 Ft sérelemdíj megfizetésére kérték kötelezni. A .../16. számú jegyzőkönyv szerint felperesek a ... felhasználáshoz, átdolgozáshoz fűződő jogai tekintetében álltak el a megállapítás, jogsértés abbahagyására, eltiltásra irányuló keresettől, viszont nem álltak el ... szerzői joga körében a mű egységéhez fűződő jog megsértése és az I. rendű felperes szerzői jogainak megsértése (jogosulatlan felhasználás) megállapítása iránti keresettől, tehát az I. rendű felperesnek az abbahagyásra, folytatástól eltiltásra, elégtétel adására, a jogsértő helyzet megszüntetésére irányuló keresete ebben a részében fennmaradt, és a permegszüntetés ezt nem érintette, így erre a keresetre kiterjed a keresetet elutasító ítéleti rendelkezés. Egyértelmű a .../17. számú végzés 1. és 2. pontja, a megszüntetés a ... (és nem az I. rendű felperes) felhasználáshoz, átdolgozáshoz fűződő szerzői jogainak megsértése és e körben az abbahagyás, eltiltás tekintetében történt.

hivatkozott ugyanakkor az I. rendű alperes arra, hogy az I. rendű felperes elállt a vagyoni jogai megsértése miatt előterjesztett 1.000.000 Ft összegű sérelemdíj keresetétől, az elsőfokú bíróság 17. számú végzés 3. pontja szerint ebben a részében a pert megszüntette, és a keresetváltoztatás Pp. 146/A. §-a alapján fennálló tilalom miatt ezt az igényt az I. rendű felperes újra nem terjeszthette elő, ezért a II. sz. keresetnek sem az elsőfokú eljárás során, sem a felülbírálat során nem volt tárgya az I. rendű felperes sérelem díj megfizetés iránti igénye, így erre a keresetet elutasító ítéleti döntés nem terjed ki.

III.

Nem ért egyet a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban, hogy az I. rendű alperes a polgármestere által tett nyilatkozatokkal megsértette az I. rendű felperes jó hírnevét. A Ptk. 2:45.§-a értelmében a jó hírnév megsértését a más személyre vonatkozó, és e személyt sértő, valótlan tényállítás, híresztelés vagy való tény hamis színben feltüntetésére valószínűsíthető. A személyre vonatkozó, objektíve valótlan tényállítást kifejező közlés csak akkor minősül jogsértésnek, ha közmegítélés szerint a tényállítás alkalmas arra, hogy a sértett társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolja (Kommentár a Polgári Törvénykönyvről www.ujjogtar.hu), az érintett személy

hátrányos társadalmi megítélését kiváltsa (BH2010. 291.). Önmagában a valótlan tényállítás sajtó-helyreigazításra ad alapot, de nem alapoz meg személyiségi jogvédelmet, ha a valótlan tényállítás nem sértő.

Az I. rendű alperes polgármesterének kijelentése, hogy „... által tervezett (az I. rendű felperestől kapott rajzok alapján) torony” felépítését tervezik, a „...-féle készítette” a terveket, a kilátó “különlegessége, hogy a ...-féle ... készítette” a terveket, valótlan tényállítás, de nem sértő az I. rendű felperesre, objektíve nem alkalmas arra, hogy az I. rendű felperes hátrányos társadalmi megítélését váltsa ki. Az, hogy a felhasznált terv alapján elkészült beruházás, maga az épület külső megjelenése, ... alkotásaihoz való hasonlósága miatt sérti az I. rendű felperest, nem hat vissza a médiában tett nyilatkozatokra, ez okból a valótlan tényállítások nem válnak az I. rendű felperest sértő tényállításokká. Minderre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét ebben a részében is megváltoztatta, és az I. rendű felperes IV. számú keresetét az I. rendű alperessel szemben elutasította.

Fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján fellebbezett részében részben változtatta és az I. rendű alperessel szemben a keresetet teljes egészében elutasította, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Az I. rendű alperes a felperesekkel szemben teljes egészében pernyertes lett, ezért a másodfokú bíróság mellőzte az I. rendű alperes elsőfokú ítélet szerinti perköltség megfizetésre kötelezését (elsőfokú ítélet rendelkező részének 10., 14. és 15. pontjai), és a Pp. 78. §-a alapján kötelezte az I.-V. rendű felpereseket egyetemlegesen 1.511.436 Ft elsőfokú perköltség megfizetésére. Az I. rendű alperes javára megállapított elsőfokú perköltség 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. §-a alapján a csatolt megbízási szerződés szerint kiszámlázott 1.024.807 Ft (2016. decemberi), a hatályon kívül helyező végzésben megállapított 311.840 Ft és a megismételt elsőfokú eljárásban felmerült 174.789 Ft.

A felperesek pervesztessége folytán a másodfokú bíróság a felperesek által fizetendő elsőfokú illeték összegét felemelte. Az elsőfokú eljárásban figyelembe veendő a hatályon kívül helyező végzés alapján az I. rendű felperes esetében 48.000 Ft, a II.-V. rendű felperesek esetében 608.000 Ft (600.000 Ft és 7.600.000 Ft pertárgyérték alapján, illetve az elsőfokú eljárás illetékéből az I. rendű alperessel szembeni kereset elutasítása folytán az I. rendű felperesnek 2.000.000 Ft pertárgyérték alapján 120.000 Ft, a II.-V. rendű felperesnél 5.000.000 Ft pertárgyérték alapján 300.000 Ft, ezért az I. rendű felperes összesen 168.000 Ft, a II.-V. rendű felperesek összesen 908.000 Ft illeték megfizetésére kötelesek.

A másodfokú eljárásban kizárólag az I. rendű alperes fellebbezése volt alapos, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 78. §-a alapján kötelezte a felpereseket egyetemlegesen fizessenek meg az I. rendű alperesnek a megbízási szerződés szerint 425.268 Ft másodfokú perköltséget.

A II.-V. rendű felperesek fellebbezése alaptalan volt, ezért a másodfokú bíróság kötelezte a felpereseket az V. rendű alperes javára 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (1), (2) és (5) bekezdése alapján ügyvédi munkadíj megfizetésére.

Pécs, 2019. május 8.

Dr. Kovács Ildikó s.k. a tanács elnöke, dr. Gyöngyösiné dr. Antók Éva s.k. előadó bíró, dr. Berki Csilla s.k. bíró

Pécsi Ítéltábla

Gf.IV.40.003/2019/30. szám

A Pécsi Ítéltábla a Zafiri és Társai Ügyvédi Iroda (1025 Budapest, Szépvölgyi út 4/A., ügyintéző: dr. Hiripi Zsolt László ügyvéd) által képviselt ... **Kft.** (1034 Budapest, Kecske utca 25.) I. rendű, **Makovecz Imréné** (1114 Budapest, Villányi út 8. III/3.) II. rendű, **Makovecz Benjámin** (1125 Budapest, Csipke út 8/a.) III. rendű, **Makovecz Annamária** (1125 Budapest, Csipke út 8/a.) IV. rendű és **Makovecz Pál Mátyás** (1125 Budapest, Csipke út 8/A.) V. rendű felpereseknek - a Kocsis & Szénássy Ügyvédi Iroda (1149 Budapest, Fráter György utca 31., ügyintéző: Dr. Kocsis M. Tamás) által képviselt **I. rendű alperes neve** (8868 Letenye, Kossuth utca 10.) I. rendű, Kocsis & Szénássy Ügyvédi Iroda (1149 Budapest, Fráter György utca 31., ügyintéző: Dr. Kocsis M. Tamás) által képviselt ... **Község Önkormányzata** (8868 ..., Zalka Máté utca 1.) II. rendű, a Dr. Orsós Ügyvédi Iroda (8900 Zalaegerszeg, Bíró Márton utca 8. fsz. 2., ügyintéző: dr. Orsós Ferenc ügyvéd) által képviselt **Dr. Buzády Tibor** (1124 Budapest, Somorjai utca 10/B.) III. rendű, a Lemléné dr. Bita Mónika ügyvéd (8900 Zalaegerszeg, Berzsényi utca 8. II/11.) által képviselt ... **Építész Iroda Kft.** (8900 Zalaegerszeg, Kosztolányi D. út 12-14.) IV. rendű, Lemléné dr. Bita Mónika ügyvéd (8900 Zalaegerszeg, Berzsényi utca 8. II/11.) által képviselt **Czigány István** (8900 Zalaegerszeg, Virágzó mező utca 7.) V. rendű alperesek ellen szerzői jogsértés megállapítása iránt indított perében folyamatban volt másodfokú eljárás során a Pécsi Ítéltábla Gf.IV.40.003/2019/11. számú ítéletének kijavítása és kiegészítése iránt az I. rendű alperes által előterjesztett kérelem alapján meghozta az alábbi

k i e g é s z í t ő í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság a Gf.IV.40.003/2019/11. számú ítéletet kiegészíti, és mellőzi a II. és IV. rendű alperes által közzekeendő nyilatkozat szövegéből **I. rendű alperes neve** megjelölését.

A „Nyilatkozat” szövege a kiegészítő ítélet alapján a következő:

„..., Község Önkormányzata és a ... Kft jelen közös nyilatkozatunkban kijelentjük, hogy a ...i-hegyen megépült turisztikai beruházás kapcsán jogosulatlanul használtuk fel a ... által készített terveket, jogosulatlanul hivatkoztunk ... és a ... Kft nevére. Jelen nyilatkozatunkkal elnézést kérünk ... örököseitől és a ... Kft-től.”

A másodfokú bíróság az I. rendű alperes kijavítás iránti kérelmét elutasítja.

A kiegészítő ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperesek módosított keresetükben szerzői jog és személyhez fűződő jog megsértése miatt érvényesítettek igényt I.-V. rendű alperesekkel szemben.

Az elsőfokú bíróság megismételt eljárás során hozott 4.../2018/24. számú ítéletével a keresetet az alábbiak szerint bírálta el:

I. számú kereset:

Megállapította, hogy az I. rendű, II. rendű és IV. rendű alperesek a ..., ... helyrajzi számú ingatlanon megvalósított „turisztikai fejlesztés ...on - borturisztikai célú épület kilátótoronnyal és támfallal” beruházás során megsértették építészeti tervének egységéhez fűződő szerzői személyes jogát. (rendelkező rész 1. pont).

Kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a II., III., IV. és V. rendű felpereseknek, mint egyetemleges jogosultak 4.000.000 Ft sérelemdíjat (rendelkező rész 6. pont).

Kötelezte a IV. rendű alperest, hogy fizessen meg a II., III., IV. és V. rendű felpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 1.000.000 Ft sérelemdíjat (rendelkező rész 8. pont).

Az V. rendű alperessel szemben az I. számú keresetet elutasította.

II. számú kereset:

Megállapította az elsőfokú bíróság, hogy az I. és II. rendű alperesek a ..., ... helyrajzi számú ingatlanon megvalósított "turisztikai fejlesztés ...on - borturisztikai célú épület kilátótorony és támfallal" beruházás soránépítészeti tervének jogosulatlan felhasználásával megsértették az I. rendű felperes mű felhasználásának, átdolgozásának engedélyezéséhez fűződő szerzői vagyoni jogát (rendelkező rész 2. pont). Kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg az I. rendű felperesnek 2.000.000 Ft sérelemdíjat (rendelkező rész 7. pont), melyből a II. számú keresetnek megfelelő marasztalás 1 millió forint, míg további 1.000.000 forint a IV. számú kereseten alapul.

Az I. és II. számú kereset alapján a bíróság eltiltotta az I.-II. rendű alpereseket a helyrajzi számú ingatlanon megvalósított „turisztikai fejlesztés ...on - borturisztikai célú épület kilátótoronnyal és támfallal” beruházás során felépített építményen ... és az I. rendű felperes szerzői jogait sértő további építészeti elemek elhelyezésétől. Kötelezte az I., II. és IV. alpereseket, hogy a ..., a ... és a ... online felületeken a 2014. augusztus 28-i, 2014. szeptember 24-i és 2014. október 7-i megjelenésekkel azonos formátumban, betűtípussal és betűmérettel, de legalább egy hasáb terjedelemben jelentessék meg az ítélet rendelkező részébe foglalt nyilatkozatot (rendelkező rész 3. 4. pontok).

A III. sz. keresetet az elsőfokú bíróság elutasította.

IV. számú kereset:

Megállapította, hogy az I. rendű alperes a polgármestere által tett, a ... 2014. januári számában és a ... online felületen 2014. október hó 7. napján megjelent nyilatkozatokkal megsértette az I. rendű felperes jóhírnevét (rendelkező rész 5. pont), és a rendelkező rész 7. pontjában megítélt 2.000.000

forint sérelemdíjból 1.000.000 forint megfizetésére erre tekintettel kötelezte az I. rendű alperest. A IV. számú keresetet ezt meghaladóan elutasította:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét Gf.IV.40.003/2019/11. számú ítéletével - fellebbezett részében - részben megváltoztatta, és az I. rendű alperessel szemben a keresetet teljes egészében elutasította, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Az I. rendű alperes - tartalma szerint - a másodfokú bíróság ítéletének kiegészítése iránt terjesztett elő kérelmet, kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletében szereplő nyilatkozat szövegéből törölje az I. rendű alperest (II. számú keresetet elbíráló rendelkezés). Hivatkozott arra, hogy a jogerős ítélet végrehajtásával kapcsolatban vita alakult ki a felek között, felperesek álláspontja szerint a II. és IV. rendű alpereseknek az elégtételadás keretében olyan nyilatkozatot kell közzé tennie, amelyben jogsértő, elégtételt adó félként az I. rendű alperesnek is szerepelnie kell, mivel a másodfokú bíróság nem rendelkezett külön az elsőfokú ítéletben szereplő elégtételt adó nyilatkozat szövegének megváltoztatásáról is.

Felperesek a kiegészítés iránti kérelem elutasítását kérték, álláspontjuk szerint az I. rendű alperes az elsőfokú bíróság ítéletének a közlemény szövegét tartalmazó rendelkezését fellebbezéssel nem támadta, így az jogerőre emelkedett, a felülbírálatnak nem volt tárgya, így a másodfokú ítélet megváltoztató rendelkezése erre nem vonatkozhat.

IV.-V. rendű alperesek a kérelem teljesítését nem ellenezték.

Az I. rendű alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérte, e kérelem értelemszerűen kiterjedt az elsőfokú ítélet minden reá vonatkozó rendelkezésének megváltoztatására, nem volt ezért az elsőfokú bíróság ítéletének I. rendű alperessel szembeni jogerőre emelkedett rendelkezése, amely a másodfokú felülbírálat korlátját képezte volna.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával az I. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetet teljes egészében elutasította. Ezzel elutasításra került az építészeti terv egységéhez fűződő személyiségi jog megsértésnek megállapítására és jogkövetkezményeire (I. számú kereset), valamint a szerzői vagyoni jog megsértésének megállapítására és jogkövetkezményeire irányuló kereset (II. számú kereset). Az I. és II. számú kereset elutasítása értelemszerűen magába foglalja, hogy elutasításra került az I. rendű alperessel szembeni eltiltásra, valamint a nyilatkozat közzétételére kötelezés iránti - a nyilatkozat I. rendű alperest megnevezni kérő kereset tartalmára is kiterjedő - kereset is. Tekintettel azonban a felek között kialakult értelmezési vitára, az egyértelműség és végrehajthatóság érdekében a másodfokú bíróság az 1952. évi III. törvény (régi Pp.) 225. § (6) bekezdése alapján az ítéletet kiegészítette, és mellőzte a II. IV. rendű alperes által közzéteendő nyilatkozat szövegéből **I. rendű alperes neve** megjelölését.

Pécs, 2019. december 4.

Dr. Kovács Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Gyöngyösiné dr. Antók Éva s.k. előadó bíró, Dr. Berki Csilla s.k. bíró

